

MINUTĂ

a dezbaterii publice referitoare la proiectul de Hotărâre de Guvern privind aprobarea Planului Național Cercetare Dezvoltare Inovare 2022-2027

Încheiată astăzi, 06.07.2022, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003, republicată, cu modificările ulterioare, privind *transparența decizională în administrația publică și a Hotărârii Guvernului nr. 831/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.*

Dezbaterea publică s-a desfășurat la Institutul Național de Statistică din Bvd. Libertății nr. 16, București, 030167, Sala Parter-Amfiteatru, începând cu ora 16:00.

La dezbateri au participat reprezentanții Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, denumit în continuare *MCID*: dl ministru Sebastian-Ioan Burduja, domniile secretari de stat Tudor Prisecaru, Andrei Alexandru, Iulian-Vasile Popescu, directori din cadrul *MCID*, reprezentanți ai Unității Executive pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării Dezvoltării și Inovării, denumită în continuare *UEFISCDI*, dl director general, Adrian Curaj, precum și alte persoane indicate în listele nominale, atașate prezentului document.

În cadrul dezbaterii publice s-au exprimat următoarele opinii, propuneri și observații, în ordinea luării cuvântului:

1. Sebastian-Ioan Burduja - Ministrul Cercetării, Inovării și Digitalizării, a deschis dezbateri evidențiind importanța Planului Național de Cercetare, Dezvoltare, Inovare 2022 - 2027, denumit în continuare *PN4*, pentru definirea/redefinirea direcțiilor strategice ale sistemului național de cercetare, dezvoltare, inovare și faptul că Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă, denumită în continuare *SNCISI*, este pe finalul procesului de avizare interministerială. A precizat faptul că a discutat cu reprezentanții conducerii Institutelor Naționale de Cercetare-Dezvoltare, într-un format mai restrâns, în marja evenimentului privitor la prezentarea raportului PSF, al experților Comisiei Europene, și a promis că, deși unele elemente care au fost convenite cu reprezentanții institutelor nu sunt cuprinse în proiectul dezbătut (acesta fiind pus în transparență decizională anterior discuției cu reprezentanții institutelor), nu le-a uitat și nu le va ignora. Referitor la includerea

Programului Nucleu în PN4, domnul ministru menționează faptul că nu anticipează schimbări în ceea ce privește finanțarea sau gestionarea Programului Nucleu.

2. Andrei Alexandru (Secretar de Stat MCID) a evidențiat că PN4 corespunde cerințelor actuale, în PN4 accentul punându-se pe performanța individuală și pe cea instituțională, precum și pe transferul tehnologic al rezultatelor cercetării. De asemenea, s-a menționat că SNCISI are avizele necesare și că, probabil, în următoarele două săptămâni va intra în ședința de guvern, astfel încât să fie adoptată până în luna august.

3. Tudor Prisecaru (Secretar de Stat MCID) și-a declarat interesul față de *feedback*-ul participanților la dezbateri. A subliniat accentul PN4 pe motivarea tinerilor cercetători, în condițiile actuale de diminuare a numărului tinerilor veniți spre cercetare, prin promovarea activității de cercetare și stimulare a cercetării în învățământul secundar. A menționat, de asemenea, organizarea în perioada următoare, a unui eveniment în cadrul căruia tinerii vor veni în contact cu reprezentanții institutelor naționale de cercetare-dezvoltare (denumite în continuare *INCD*). Acesta consideră că este necesar un program național dedicat stimulării cercetării în medicină și că promovarea cercetării științifice reprezintă un deziderat, iar înființarea unui muzeu al rezultatelor cercetării ar fi oportună.

4. Adrian Curaj (director general UEFISCDI) a menționat că PN4 este principalul instrument de implementare al SNCISI, prin care se pune accent pe investiția în excelență, în tineri, în dezvoltarea infrastructurii existente și a infrastructurii de cercetare, precum și pe complementaritatea cu misiunile europene, importanța transferului tehnologic, colaborarea internațională dinamică, colaborarea cu Moldova fiind un exemplu în acest sens.

5. Ionuț Marius Enculescu (director general INCD pentru Fizica Materialelor) a atras atenția că impactul PN4 presupune masă critică și finanțare coerentă și consistentă, deoarece excelența se bazează pe instituții de excelență și pe finanțare instituțională solidă, pe infrastructură, în primul rând.

6. Mihaela Doni (director general INCD pentru Chimie și Petrochimie - ICECHIM) a achiesat opiniei exprimate de dl. Ionuț Enculescu, subliniind necesitatea atragerii tinerilor pregătiți, stabilitatea pentru competiții, consistența finanțărilor. De asemenea, a reiterat necesitatea modificării legislației în domeniul transferului tehnologic și al brevetelor. Ca ultim punct, a invitat audiența la Festivalul Chimiei, organizat de ICECHIM în 15 octombrie 2022, pentru promovarea cercetării științifice la nivelul liceenilor.

7. Livius Trache (director științific INCD pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei”-IFIN HH) a menționat *programul 5.9* și importanța studiului și a conservării patrimoniului cultural mobil și imobil prin colaborări multidisciplinare. Consideră acest domeniu prioritar, deoarece există cercetători specializați și crede că trebuie recuperat decalajul, deoarece astfel se poate contribui la dezvoltarea turismului cultural.

8. Alexandru Corlan (reprezentant Ad Astra) a evidențiat că Asociația Ad Astra a adus o serie de precizări referitoare la bugetarea PN4 și la necesitatea defalcării bugetului pe categorii de activități, cu precizarea surselor de finanțare. De asemenea, a menționat necesitatea publicării țintelor/indicatorilor aferenți programelor, pentru monitorizarea eficienței acestora.

9. Pirciog Speranța (director științific INC Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale) a exprimat necesitatea finanțării cu 1% din PIB din 2023, considerând necesară o evaluare ex-ante pentru a fundamenta bugetul defalcăt al planului. De asemenea, a readus în discuție necesitatea stabilirii țintelor și a indicatorilor pentru monitorizarea PN4 și predictibilitatea competițiilor, menționând necesitatea separării Programului Nucleu de PN4, conform OUG 57/2002.

10. Sebastian-Ioan Burduja (Ministru MCID), la reluarea cuvântului, a iterat că în Programul de Guvernare se specifică acordarea a 1% din PIB pentru domeniul cercetării, însă este necesară susținerea de către cei prezenți pentru a furniza ministerului informațiile necesare pentru recuperarea decalajelor față de alte țări din UE. De asemenea, a asigurat participanții de disponibilitatea ministerului de a analiza observațiile aduse PN4 și luarea lor în considerare. Ministrul a reiterat câteva principii prezentate în viziunea mandatului său: echilibrul între finanțarea de bază și stimularea performanței - *”decât mai puțin pentru toți, mai bine mai mult pentru cine merită”* - pe baza unor indicatori obiectivi de performanță; aplicarea principiilor guvernantei corporative; transparența cheltuielilor și a sistemului de management; promovarea cercetării științifice în rândul românilor; promovarea legăturilor cu excelența românească din străinătate. Legat de penultimul principiu, a transmis participanților că în septembrie 2022 va fi organizat un eveniment important în care se vor întâlni toți actorii implicați în domeniul CDI.

11. Ovidiu Badea (director științific INCDS Marin Dracea) a exprimat aprecierea față de faptul că PN4 este un plan îmbunătățit, prin care se pune accent pe promovarea excelenței și

atragera tinerilor către domeniul CDI. Totodată, a menționat necesitatea predictibilității competițiilor, astfel încât INCD-urile să-și poată planifica activitățile.

12. Nicolaie Sergiu (INCD pentru Inginerie Electrică ICPE-CA) a subliniat că este necesară finanțarea resursei umane și că Ministerul Educației ar trebui să investească mai mult în cercetarea din universități.

13. Vlad Alexandrescu (prof. Universitatea din București) a susținut importanța premiei excelenței în cercetare și a menționat că, din perspectiva științelor umaniste, mecanismul de evaluare trebuie extins dincolo de Web of Science, Scopus, indexarea lucrărilor științifice având nevoie de modificări, în beneficiul cercetătorilor, cu soluția de a delega criteriile către comisiile de specialitate ale CNCS, care vor fi în măsură să se pronunțe mai bine.

14. Mihai Ghiță (președinte Asociația Evergreen) a prezentat scopul asociației și a menționat că fragmentarea programelor și a subprogramelor atrage un risc pentru cercetare și că este necesară introducerea unor programe pentru atragerea tinerilor români din străinătate – tichete de inovare asemenea modelului european, prin PNRR și prin alte surse de finanțare și crearea unei legislații favorabile pentru parteneriatele de cercetare între mediul de cercetare și mediul privat. De asemenea, a subliniat importanța responsabilizării pentru implementarea PN4, a menționării indicatorilor de rezultat, a implementării unui calendar multianual și a selecției/evaluării proiectelor prin utilizarea evaluatorilor internaționali.

15. Andrei Alexandru (Secretar de Stat MCID) a reiterat la reluarea cuvântului, că PN4 este doar un instrument pentru implementarea SNCISI, la care se adaugă 27 mld. lei din fonduri europene și că, în total, sunt 87 de instrumente pentru susținerea cercetării științifice, precum și faptul că cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă sunt interconectate, iar rezultatele acestora trebuie transferate în economie.

16. Sergiu Popescu (Grup Interinstituțional de Securitate) a evidențiat necesitatea susținerii tuturor pilonilor cercetării: Academia Română, universitățile și institutele naționale de cercetare - dezvoltare și solicită sprijin pentru utilizarea cercetării în industrie.

17. Marius Andruh (membru Academia Română) a evidențiat că atât cercetarea fundamentală, cât și cea aplicativă sunt importante pentru progresul cercetării științifice și al societății, deoarece aduc vizibilitatea și progresul cunoașterii în folosul societății.

18. Adrian Curaj (director general UEFISCDI), în cuvântul de încheiere, a transmis mulțumiri participanților pentru observațiile transmise și pentru implicarea lor și a menționat că SNCISI are ținte prevăzute, că legătura trebuie să se facă pe diagonală între toți actorii implicați, printr-un parteneriat public-privat, lucru care se poate aplica prin *Programul Soluții*, unde ideile trebuie să vină de la actorii din public și din privat. De asemenea, referitor la domeniul *socio-uman*, a menționat, că detaliile vor fi prevăzute.

19. Tudor Prisecaru (Secretar de Stat) a menționat că ministerul lucrează la constituirea Comisiei de Dialog Social și că se dorește apropierea INCD-urilor și a universităților de mediul economic pentru sporirea potențialului existent.

20. Mariana Chioncel (profesor, Universitatea din București) a precizat faptul că există trei scenarii referitoare la impactul pe care finanțarea PN4 o are asupra sistemului CDI.

21. Doina Nicolae (președinte Consiliul Științific INCD pentru Optoelectronică – INOE 2000, participare online) a apreciat că se impune completarea notei de fundamentare a PHG-ului, cu menționarea impactului macroeconomic, social și a celui bugetar. De asemenea, a menționat că PN4 este un instrument cuprinzător, dar că poate fi modificat, astfel încât planificarea bugetară să fie echilibrată, deoarece sunt foarte multe competiții, deci va fi nevoie de prioritizare și de multă capacitate administrativă. Totodată, consideră necesară precizarea bugetului pentru acțiunile suport și defalcarea pe categorii de acțiuni.

22. Andrei Alexandru (Secretar de Stat MCID), în cuvântul de încheiere, a adresat mulțumiri participanților și le-a transmis că toate observațiile și propunerile vor fi analizate și integrate, în PN4, în măsura în care este posibil. De asemenea, a reiterat că PN4 este doar unul dintre instrumentele de finanțare și că există multe altele, precum: instrumentele Academiei Române, Planul Național de Redresare și Reziliență, POR, POCIDIF etc. A punctat faptul că SNCISI are indicatorii necesari pentru monitorizarea necesară programelor, și-a exprimat încrederea în atingerea țintei de 1% din PIB și a subliniat că, pentru viitor, nu se discută despre desființarea sau falimentul INCD-urilor, ci despre finanțarea performenței, în vederea păstrării resursei umane valoroase în țară.

23. Tudor Prisecaru (Secretar de Stat MCID) a mulțumit pentru participare și a transmis că ministerul va mai colecta observații referitoare la PN4 pentru următoarele două zile și că acest PHG va fi adoptat, în condițiile în care, la sfârșitul lunii iunie PN3 a încetat.

24. Adrian Curaj (director general UEFISCDI) a mulțumit participanților și a spus că PN4 este ambițios, are elementul de predictibilitate, exprimându-și convingerea că acesta va fi un succes.

Minuta dezbaterii publice se va afișa pe site-ul ministerului, precum și la sediul instituției.